

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Chrudimi rozhodl v hlavním líčení konaném dne [datum] v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Brigity Košinové a přísedících [přísedící],

takto:

Obžalovaný

[celé jméno obžalovaného], [datum narození] v [obec], dělníka, bytem [obec],
[ulice a číslo], okres [okres],

je vinen, že

dne [datum] kolem 16.30 hodin řídil po místní komunikaci v obci [obec] část [obec] ve směru od loveckého zámečku k centru obce na okrese [obec] osobní automobil zn. Nissan Micra 1,0 [registrační značka] z majetku [celé jméno poškozené], [datum narození], bytem [adresa obžalovaného a poškozené], přestože v rozporu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. b) zákona číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) před jízdou požíval alkoholické nápoje v takovém množství, že zkouškou provedenou opakovaně v 17.24 hodin, v 17.29 hodin a v 17.38 hodin téhož dne analyzátozem zn. Dr Alcotest [číslo] výrobního čísla ARHB [číslo], jehož kalibrace byla ověřena [datum], bylo v jeho dechu zjištěno 1,88‰, 1,79‰ a 1,89‰ alkoholu, a v krvi, - odebrané v 18.40 hodin téhož dne, byla zjištěna koncentrace hladiny alkoholu ještě ve výši 1,50 g,

po průjezdu pravotočivé zatáčky poblíž domu [adresa] v důsledku rychlosti jízdy, nepřiměřené jak stavu a povaze vozovky široké 3,2 metru, tak i jeho schopnostem a zkušenostem řidiče, mající řidičské oprávnění od měsíce května 2015, a tedy v rozporu s ustanovením § 18/1 zákona, vjel nejprve levými koly vlevo mimo živичný povrch, a poté v levotočivé rotaci na pravou stranu vozovky, odkud následně ve smyku pravým bokem automobilu narazil do sloupu elektrického vedení na levé straně vozovky,

a přičemž při této nehodě, při níž došlo i ke hmotné škodě na řízeném osobním vozidle, spolujezdec nezletilý [celé jméno poškozeného], [datum narození], bytem [adresa poškozeného], sedící na pravém předním sedadle, utrpěl polytrauma-tupý úraz hlavy, krku, trupu a končetin, z nichž nejzávažnější bylo kompletní přerušování hrudní srdečnice, a jemuž také na místě podlehl,

tedy

- I. vykonával ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky činností, při níž mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, a způsobil tímto činem dopravní nehodu a jiný závažný následek,
- II. jinému z nedbalosti způsobil smrt proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

t í m spáchal

v jednočinném souběhu

- III. přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku,
- IV. přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 60 odst. 1,3,4 tr. z. k trestu domácího vězení na dva (2) roky.

V tomto období je obžalovaný povinen se zdržovat ve svém obydlí nacházejícím se v domě [adresa] v obci [obec], ulice [ulice], okres [okres], jenž je umístěn na pozemku stavební parcely čísla 414 v katastrálním území Svratka, v pracovních dnech od 19.00 hodin do 4. 45 hodin a ve dnech pracovního klidu a ve dnech pracovního volna po celý den.

Podle § 60 odst. 5 tr. zákoníku je obžalovaný povinen na dobu výkonu trestu dle svých sil nahradit nemajetkovou újmu v penězích.

Podle § 60 odst. 5 tr. zákoníku za použití § 48 odst. 4 písm. h) tr. zákoníku se obžalovanému ukládá přiměřené omezení spočívající v zdržení se požívání alkoholických nápojů.

Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel po dobu pěti (5) let.

Podle § 228 odst.1 tr. ř. je obžalovaný povinen zaplatit poškozené [právní osoba], [část názvu právnické osoby], [IČO], se sídlem [adresa], na náhradě škody částku [částka].

Podle § 228 odst.1 tr. ř. je obžalovaný povinen zaplatit poškozené [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa], nemajetkovou újmu v penězích ve výši [částka].

Podle § 228 odst.1 tr. ř. je obžalovaný povinen zaplatit poškozenému [celé jméno poškozeného], [datum narození], bytem [adresa poškozeného].

Podle § 228 odst.1 tr. ř. je obžalovaný povinen zaplatit poškozenému nezl. [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa], k rukám matky [jméno] [příjmení], nemajetkovou újmu v penězích ve výši [částka].

Podle § 229 odst.1 tr. ř. se poškozená [příjmení], regionální pobočka v Hradci [příjmení], odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst.1 tr. ř. se poškozený [příjmení] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa], odkazuje se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst.2 tr. ř. se poškození [jméno] [příjmení], [celé jméno poškozeného] nezl. [jméno] [příjmení], odkazují se zbytkem svých nároků na náhradu nemajetkové újmy v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

Státní zástupce podal obžalobu na obžalovaného [celé jméno obžalovaného] pro skutek výše popsany, ve kterém spatřoval v jednočinném souběhu přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku a přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku.

Obžaloba je důvodná.

Obžalovaný doznal, že předmětný den požíval alkoholické nápoje. Na fotbalový turnaj přijel autem, měl v plánu ho tam nechat zaparkované. Průběh nehodového děje si nepamatuje; neví, proč usedl za volant, neví, kam jeli. Až v nemocnici se dozvěděl, že měl nehodu, při níž zemřel [celé jméno poškozeného]. Předtím nikdy neřídil pod vlivem alkoholu. Řidičské oprávnění měl cca dva měsíce, najel přibližně 500 km. Je mu velmi líto, co způsobil, je připraven nést následky. [příjmení] [jméno] byl jeho kamarád. Jeho rodičům zaslal omluvné dopisy, od otce se dopis vrátil jako nedoručený zpět. Osobně je nenavštívil, neměl odvahu, nevěděl, co by jim měl říct a jak by se měl omluvit. Pozůstalému otci zaslal peníze na pohřeb, jedná o úhradě i další škody, kterou způsobil. Od nehody dochází k psycholožce. Má stále zaměstnání, pracuje v jednosměrném provozu.

Obžalovaný je z trestné činnosti usvědčován svědky [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], kteří u nehody zasahovali a kteří obžalovaného i zemřelého [celé jméno poškozeného] z vozidla vyprošťovali. Svědci potvrdili, že obžalovaný seděl na místě řidiče.

Svědék [jméno] [jméno] při své svědecké výpovědi uvedl, že krátce před nehodou si všiml červeného auta, v němž seděli dva mladí lidé. Vozidlo jelo velmi rychle, při průjezdu zatáčkou měl strach, že ho porazí, auto se začalo naklánět. Vozidla si všiml i předtím, kdy jelo v opačném směru.

Požívání alkoholu obžalovaným potvrdili před soudem slyšení svědci [jméno] [příjmení] a [jméno] [jméno]. Oba shodně uvedli, že všichni společně vypili v dopoledních hodinách dva panáky rumu. Po skončení turnaje s nimi obžalovaný u stolu neseděl, obsluhoval. Odjíždět autem ho neviděli. Oba potvrdili, že po nehodě se chování obžalovaného velmi změnilo, událost ho poznamenala, je zamklý.

Ze znaleckého posudku z oboru doprava, který zpracoval Ing. [příjmení] a z výpovědi tohoto znalce soud zjistil, že nárazová rychlost vozidla obžalovaného byla 41 km/h, přičemž vozidlo v první (pravotočivé) zatáčce před místem nehody se pohybovalo rychlostí cca 63 km. Obvyklá nejvyšší rychlosti průměrného řidiče při průjezdu této zatáčky byla v rozmezí 49 – 55 km/h. Pokud jde o způsob jízdy tohoto vozidla, při nehodě byla shledána rychlost vozidla mírně vyšší a zvolená dráha jeho pohybu poměrně nevhodná. Příčinou nehody byla kombinace vyšší rychlosti a nezkušenosti řidiče.

Znalecký posudek z oboru soudního lékařství objasnil objektivní následky na zdraví poškozeného a příčinu jeho smrti. Bylo zjištěno, že poškozený zemřel násilnou smrtí z úrazových příčin. Smrt nastala v přímé příčinné souvislosti s dopravní nehodou. Poranění svým charakterem a rozsahem byla natolik závažná, že smrt nebylo možno odvrátit ani okamžitě poskytnutou specializovanou lékařskou pomocí. Prohlídkou těla nebyly zjištěny nálezy, které by svědčily pro to, že poškozený

byl v době nehody připoután bezpečnostním pásem. Bylo konstatováno, že ze soudnělékařského hlediska by ani připoutání bezpečnostním pásem neodvrátilo vznik smrtelného poranění.

Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, bylo zjištěno, že poškozený [celé jméno poškozeného] byl v době nehody pod vlivem alkoholu, neboť v jeho krvi byla prokázána koncentrace hladiny alkoholu ve výši 0,95 g.

Z protokolu o nehodě v silničním provozu, náčrtku a fotodokumentace soud zjistil dopravní situaci v místě nehody, přesnou dobu a čas dopravní nehody, což se odrazilo v popisu skutku.

[jméno] ovlivnění alkoholem u obžalovaného vyplývá zejména z protokolu o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem; ještě v 18. 40 hodin byla zjištěna hodnota 1,50 promile alkoholu v krvi. Zkouškou provedenou analyzátozem zn. Dr Alcotest [číslo] Plus bylo v dechu obžalovaného v 17.24 hodin naměřeno 1,88‰ alkoholu, v 17. 29 hodin 1,79‰ alkoholu a v 17. 38 hodin 1,89‰ alkoholu.

Na základě důkazů provedených v hlavním líčení soud dospěl k závěru, že jednání obžalovaného tak, jak je popsáno ve výroku o vině tohoto rozsudku, bylo bez pochybností prokázáno. Bylo prokázáno, že obžalovaný po požití značného množství alkoholu řídil motorové vozidlo, způsob a rychlost jízdy nepřizpůsobil stavu a povaze vozovky a zejména svým zkušenostem řidiče a způsobil dopravní nehodu, při níž spolujezdec [celé jméno poškozeného] utrpěl zranění neslučitelná se životem. Lékařská věda a soudní praxe dlouhodobě považují hodnotu kolem 1 g alkoholu v krvi řidiče za takové množství, které vylučuje možnost bezpečně řídit motorové vozidlo. Řidič ztrácí odhad, rozvahu, má pomalé reakce, podceňuje základní pravidla bezpečnosti a zejména přeceňuje své schopnosti. Obžalovaný, který vlastnil řidičské oprávnění cca dva měsíce a jehož řidičské zkušenosti tak byly zcela minimální, je toho důkazem.

Podle § 5 odst. 2 písm.b) zákona č. 361/2000 Sb. nesmí řidič před jízdou požit alkohol.

Podle § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. je řidič povinen rychlost jízdy přizpůsobit mimo jiné i svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace.

Přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku se dopustí ten, kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

Přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku. Znaky skutkové podstaty dle odst. 2 písm. a) tohoto ustanovení naplní pachatel v případě, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 havárii, dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublíží na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek.

Na základě důkazů provedených v hlavním líčení a jejich hodnocení, každého důkazu zvláště a všech důkazů ve vzájemných souvislostech, soud dospěl k závěru, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného] jednáním popsaným ve výroku rozsudku naplnil po stránce subjektivní i objektivní všechny znaky skutkové podstaty přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku, neboť jako řidič motorového vozidla před jízdou požil značné množství alkoholu projevující se koncentrací v krvi v přibližné míře 1,50 g, a z nedbalosti, porušením důležité povinnosti řidiče uložené zákonem, způsobil dopravní nehodu a tím smrt člověka. Obžalovaný porušil dvě důležité povinnosti uložené mu zákonem č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, přičemž v kombinaci porušení těchto povinností dominuje požití alkoholu. Z hlediska zavinění v případě přečinu dle § 274 odst.1, 2 tr. zákoníku šlo o nepřímý úmysl ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, neboť obžalovaný věděl, že

řízením vozidla v podnapilém stavu může ohrozit či porušit zájmy chráněné zákonem a pro případ, že by takové ohrožení či porušení způsobil, byl s tímto srozuměn. U přečinu dle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku jednal vědomě nedbale, neboť nebylo důvodu se domnívat, že při řízení vozidla v podnapilosti a nepřizpůsobení způsobu a rychlosti jízdy svým řídicím schopnostem, k závadnému následku nedojde.

Při úvaze o trestu se soud řídil ustanovením § 38 odst.1 tr.z. a § 39 odst.1 tr. z.

Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédl k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy; dále přihlédl k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu. Přihlédl také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele. Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.

K osobě obžalovaného bylo zjištěno, že v minulosti nebyl trestně stíhán, nebyl postížen pro přestupek, v evidenční kartě řidiče taktéž nemá žádný záznam. V místě jeho bydliště nejsou k jeho chování žádné připomínky. Obžalovanému tak polehčuje předchozí beztrestnost a doznání. Přitěžující okolností je spáchání dvou trestných činů.

Jednání obžalovaného je nepochopitelné, neomluvitelné a pro některé osoby možná i neodpustitelné. Obžalovaný nepřiměřenou jízdou pod vlivem alkoholu způsobil nenahraditelný a nejzávažnější následek, ztrátu lidského života. Vzhledem k tomuto následku trestné činnosti by uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody bylo snadno odůvodnitelné, podstatně snadněji odůvodnitelné než uložení trestu, ke kterému přistoupil soud. Nicméně soud při rozhodnutí pečlivě zvažoval nejen závažnost trestného činu, která je vzhledem k následku velmi vysoká, ale i okolnosti činu a zejména osobu obžalovaného, možnost jeho nápravy a chování po činu. Obžalovaný se jednání dopustil čtyři měsíce po dovršení 18ti let a jeho nízký věk mohl mít vliv na takto nezodpovědné chování. V průběhu celého trestního řízení nebyla prokázána motivace obžalovaného k usednutí do vozidla a jízdě pod vlivem alkoholu. Obžalovaný si na tyto skutečnosti nepamatuje a žádná jiná osoba se k této věci nevyjádřila. Není tak objasněna otázka případného spoluzavinění ze strany poškozeného. Není zřejmé, zda to nebyl třeba i poškozený, který v obžalovaném vzbudil myšlenku jízdy. Nebylo objasněno, zda poškozený věděl o tom, že obžalovaný je pod vlivem alkoholu, naopak bylo prokázáno, že i on sám pod vlivem alkoholu byl.

Podstatnou otázkou při rozhodování o druhu trestu bylo i chování obžalovaného po spáchání činu. Obžalovaný svého jednání litoval, pozůstalým se omluvil, byť pouze písemnou formou, neboť k osobní omluvě dle svého vyjádření nenašel odvahu. Poškozeným způsobenou majetkovou škodu částečně nahradil a v tomto směru je připraven k dalšímu plnění (např. viz. uznání dluhu a dohoda o splátkovém kalendáři na čl. 316). I z vystoupení obžalovaného před soudem je zřejmé, že ho událost velmi zasáhla. Bylo prokázáno, že se se situací vyrovnává špatně, po nehodě vyhledal pomoc odborného lékaře a dochází do psychologické poradny. Změnu v jeho chování potvrdila nejen matka, ale i jeho kamarádi z fotbalu [jméno] [příjmení] a [jméno] [jméno] slyšení jako svědci před soudem.

Trestní sankce mají být přiměřené. I když následek jednání je fatální, soud se nedomnívá, že uložení nepodmíněného trestu je v tomto případě zejména s ohledem na osobu obžalovaného nezbytně nutným řešením. Proto soud přistoupil k uložení trestu, kdy obžalovaný nebude přímo omezen na svobodě výkonem trestu ve věznici, avšak jeho svoboda výraznou měrou omezena bude. Obžalovanému byl uložen trest domácího vězení v maximálně možném trvání, tj. po dobu dvou let. Tímto druhem trestu bude dosaženo účelu trestního řízení, trest bude plnit funkci preventivní a není ve zřejmém nepoměru k následku trestné činnosti i pokud jde o jeho represivní funkci. Nedojde k vyloučení obžalovaného ze společnosti, bude nadále docházet do zaměstnání a

budou tak lépe chráněny i zájmy poškozených, neboť obžalovaný bude schopen dostát svému závazku k úhradě škody, resp. nemajetkové újmy. Uložený trest je dále zpřísněn i uloženými přiměřenými povinnostmi a omezeními. Soud dále uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel po dobu pěti let, neboť se obžalovaný dopustil trestné činnosti právě v souvislosti s touto činností.

K trestnímu řízení se s nárokem na náhradu škody připojila [právnícká osoba], a to s částkou [částka] vyplacenou jako zálohové pojistné plnění a dále [anonymizováno] zdravotní pojišťovna s částkou [částka]. Obžalovaný nárok obou poškozených uznal, oba nároky byly v řízení řádně prokázány. S poškozenou [právnícká osoba] uzavřel dohodu o splátkovém kalendáři; poškozené [příjmení] [jméno] způsobenou škodu v celé výši již zaplatil (viz. čl. 315). Soud tak poškozené [právnícká osoba] přiznal nárok na náhradu škody v plné výši [částka]. Poškozená [příjmení] [jméno] byla se svým nárokem odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Již v přípravném řízení uplatnil nárok na náhradu škody ve výši [částka] i otec zemřelého [celé jméno poškozeného]. V závěrečném návrhu však na svém návrhu v této části netrval a nárok neuplatnil s tím, že obžalovaným byla požadovaná částka již zaplacená.

Nárok na náhradu nemajetkové újmy za duševní útrapy způsobené usmrcením osoby blízké (§ 43 odst. 1 tr. ř. a § 2959 občanského zákoníku) uplatnil otec zemřelého [celé jméno poškozeného] částkou [částka], matka zemřelého [jméno] [příjmení] částkou [částka], nezletilý bratr [příjmení] [příjmení] částkou [částka] a nevlastní otec [příjmení] [příjmení] částkou [částka].

Nárok na náhradu nemajetkové újmy byl do trestního řádu zaveden zákonem č. 181/2011 Sb. s účinností od [datum], čemuž odpovídá i postavení poškozeného, který je oprávněn navrhnout kromě náhrady škody, aby mu v odsuzujícím rozsudku bylo přiznáno i právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Náhrada nemajetkové újmy je upravena v § 2894 a následujících občanského zákoníku. Podle § 2951 odst. 2 občanského zákoníku se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním; zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečně a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Dle ustanovení § 43 odst. 3 tr. řádu lze v adhezním řízení navrhnout uložení povinnosti obžalovaného nahradit nemajetkovou újmu pouze v penězích, nepeněžní reparace nemajetkové újmy v trestním řízení tak nepřichází v úvahu. V adhezním řízení soud posuzuje, zda nemajetková újma dosahuje takové intenzity, kdy se již nejeví postačujícím jen odčinění přiměřeným zadostiučiněním.

V případě rodičů a bratra zemřelého soud dospěl k závěru, že jejich nárok na náhradu nemajetkové újmy v penězích je uplatněn oprávněně. Usmrcení syna a bratra je vážnou újmu na přirozených právech, přičemž morální zadostiučinění ve formě právního postihu obžalovaného a jeho omluvy není postačující.

Při rozhodnutí o nárocích poškozených soud vycházel nejen z důkazů provedených v rámci posuzování otázky viny a trestu obžalovaného, ale dále i z předložených lékařských zpráv a zejména z připojeného opatrovnického spisu Okresního soudu v Pardubicích sp. zn. 13P 213/2002 Vedle zákonem stanovených kritérií soud při určení konkrétní výše náhrady nemajetkové újmy zohlednil i další kritéria objevující se v nalézacích rozhodnutích soudů, a to okolnosti na straně poškozených (např. intenzita vztahů poškozeného se zemřelým, morální zadostiučinění) i na straně obžalovaného (míra zavinění, jeho postoj k události, majetkové poměry).

Při zkoumání intenzity vztahů poškozených se zemřelým soud vycházel zejména ze skutečností zjištěných z opatrovnického spisu zemřelého [celé jméno poškozeného]. Bylo zjištěno, že zemřelý byl po rozvodu rodičů v roce 2002 svěřen do péče matky, přičemž v její výlučné péči byl až do roku 2009, kdy rozhodnutím soudu po dohodě rodičů přešel do péče otce. Dne [datum] podala matka zemřelého k soudu návrh na změnu péče s tím, že syn je od poloviny měsíce dubna na základě svého přání u ní. Soud následně schválil dohodu o změně péče. Ještě před právní mocí tohoto rozhodnutí však matka podala návrh na vydání předběžného opatření s tím, že není

schopna dohlížet na syna, neboť tento se opět vrátil ke svému otci. Zmínila, že mezi ní a synem došlo k několika konfliktním situacím, přičemž byla synem i fyzicky napadena. Z obsahu spisu je patrné, že vztahy zemřelého s rodiči nebyly v poslední době ideální, což se projevovalo právě v častém střídání výchovného prostředí; z listin a jednotlivých vyjádření obsažených ve spisu je však zřejmé, že v životě obou rodičů, byť jejich výchovné postupy byly odlišné, zastával zemřelý velmi důležité a nezastupitelné místo. [příjmení] [jméno] byl jediným potomkem otce, matka má ještě syna [jméno], kterého měl zemřelý jako svého bratra, jak vyplývá z opatrovnického spisu (např. 127a), také velmi rád. Z předložených lékařských zpráv vyplývá, že oba rodiče se se situací vypořádávají velmi těžce, oba jsou v péči psychiatrů.

Prvkem zmírňujícím dopady nemajetkové újmy je postoj obžalovaného ke svému jednání, následkům i k jeho počínání po nehodě. Obžalovaný uvedl, že si průběh nehodového děje nevybavuje, žádným způsobem se však nesnažil zbavit trestní odpovědnosti, nepočínal si bezcitně, naopak uvedl, že je připraven nést následky svého jednání. Jak již bylo shora zmíněno, i z jeho vystoupení před soudem bylo patrné, že usmrcení [celé jméno poškozeného] je tragédií nejen pro pozůstalé, ale mělo a má velký dopad i na chování jeho samotného. Obžalovaný (stejně jako jeho matka) vyhledal k vyrovnání se situací pomoc odborníka. Lítost nad svým jednáním verbalizoval i v písemné omluvě adresované matce i otci usmrceného, když uvedl, že nenašel odvalu se rodičům omluvit osobně. Tato omluva byla matkou přijata. Bylo také prokázáno, že obžalovaný dobrovolně nahradil, resp. uzavřel dohodu o úhradě, uplatněné majetkové škody.

Z hlediska okolností smrtelného následku soud přihlédl k tomu, že u obžalovaného šlo o nedbalostní a nikoli úmyslné zavinění (§ 2957 občanského zákoníku); soud též zohlednil, že nebyl objasněn motiv jednání obžalovaného a otázka případného spoluzavinění poškozeného.

Smyslem náhrady v penězích je zmírnění následků nemajetkové újmy. Tato nemůže plně vyvážit utrpení pozůstalých. Při určení konkrétních částek soud dle zákona postupoval podle zásad slušnosti. Částky přiznané jednotlivým pozůstalých jsou v souladu i se zásadou přiměřenosti, neboli spravedlivé únosnosti. Je zřejmé, že obžalovaný není schopen zaplatit přiznanou náhradu hned, ale bude zatížen finanční povinností ve prospěch poškozených po určitou část svého života. Je v produktivním věku, je zaměstnán, má stálý příjem a je v jeho možnostech nemajetkovou újmu hradit. Soud si je vědom toho, že judikatura se v této otázce postupně vyvíjí a jednotlivými soudy je rozhodováno odlišně (a to nejen pokud se týká konkrétní výše přiznaného nároku). Po zvážení všech shora uvedených okolností však dospěl k závěru, že není na místě poškozené blankentně odkázat s celým jejich nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení občanskoprávní, nýbrž že jsou splněny podmínky pro jeho alespoň částečné přiznání. Pozůstalým rodičům a bratru zemřelého bylo přiznáno právo na náhradu nemajetkové újmy ve výši uvedené ve výroku tohoto rozsudku, která má oporu v provedeném dokazování. Se zbytkem uplatněného nároku byli poškození odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních, neboť další dokazování by zjevně přesáhlo potřeby trestního řízení. Druhá matka, který se taktéž připojil s náhradou nemajetkové újmy, soud odkázal na občanskoprávní řízení zcela, neboť provedenými důkazy nebylo prokázáno, zda jsou dány podmínky pro přiznání náhrady v penězích, případně zda je dostačujícím morální zadostiučiní. Zkoumání podmínek zaměřené zejména na posuzování intenzity vztahů zemřelého a otcíma by zcela zjevně přesáhlo potřeby trestního řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat ve lhůtě osmi dnů od doručení jeho opisu odvolání u zdejšího soudu. Odvolání může podat obžalovaný a v jeho prospěch osoby uvedené v § 247 odst. 2 tr.ř., a to pro nesprávnost jakéhokoliv výroku, který se ho přímo dotýká. Pro nesprávnost kteréhokoliv výroku může podat odvolání státní zástupce. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Právo odvolání má i poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, ale pouze proti výroku o náhradě škody nebo proto, že takový výrok nebyl učiněn. Odvolání podané včas a osobou oprávněnou má odkladný

účinek. O odvolání by rozhodoval Krajský soud v Hradci Králové. Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Odsuzuje-li soud obžalovaného k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, má poškozený právo požádat o vyrozměnění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Chrudim 25. ledna 2016

JUDr. Brigita Košinová
soudkyně